

Yaşasın İşçilerin Uluslararası Mücadele Birliği

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni

• 25 Ekim 2022 • No: 175

Sermaye Sınıfına Haddini Bildirecek Olan

ÖRGÜTLÜ İŞÇİ SINIFIDIR!

Bartın Amasra'daki kömür madeninde meydana gelen grizu patlamasında 41 maden işçisi hayatını kaybetti, birçoğu da ağır şekilde yaralandı. Ailesi, eşi, çocukları, anne ve babası, dostları olan 41 insandan bahsediyoruz. **Bu insanlar zengin sınıfın/burjuva sınıfın bir parçası değillerdi.** Bizim insanlarımızdı; üreten, alın teri döken emekçi insanlardı. Onlar da herkes gibi yaşamayı seviyorlardı; yarınlara daha güzel olduğu bir dünya hayal ediyor, ağız dolusu gülmek, mutlu olmak istiyorlardı. **Ama kâr hırsıyla çatlayan ve sürekli "üretim, üretim" diyerek iş güvenliği önlemlerini umursamayan egemenler tarafından ölüme gönderildiler.** Gazetemizin ilerleyen sayfalarında okuyacağınız gibi, facia bağıra bağıra gelmesine rağmen gerekli önlemler alınmadı. Öyle ki Sayıştay'ın "grizu patlama riski var" diye rapor yayınladığı 2019'da Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) genel müdürü, üretim müdürü dâhil birçok kişiye "başarı belgesi" vermiş! **Başardıkları ne peki? Daha fazla üretim, daha fazla sömürü, daha fazla kâr! Yani birilerine başarı ve kâr getiren şey madencilere ölüm getirdi!** Bu sonuç, aslında kapitalist sömürü düzeninin de özeti. Zira burjuva sınıfın üzerinde oturduğu zenginlik dağı ve şatafatlı yaşamları emeğin yağmalanması, işçilerin yoksulluğa mahkûm edilmesi, acı ve gözyaşıyla mümkün olabiliyor!

Doğada ve toplumda meydana gelen hiçbir şey gerçekte tesadüf değildir. **Çünkü tesadüf dediğimiz şeye daha ayrıntılı baktığımızda, sayısız faktörün/etkenin belirli koşullarda aynı anda bir arada olmasından meydana geldiğini görürüz.** Amasra'daki madende meydana gelen grizu patlaması da sayısız ihmalin doğurduğu faktörlerin bir sonucudur. Metan gazı, normal sıcaklık ve basınçta kömür ocaklarında açığa çıkan ve büyük bölümü

İşçi sınıfının güçlü örgütlerini kaybederek siyaset sahnesinde varlık gösterememesi en büyük sorunumuzdur. Yoksulluğun çığ gibi büyümesi, genç kuşakların işsizlik ve geleceksizlik sarmalına itilmesi, tek adam rejiminin toplumu baskı altına alması ile Amasra'daki katliam arasında kopmaz bir bağ var. Bilelim ki birisini tersine çeviren işçi sınıfı, aynı anda ötekisini de durdurmaya başlar.

saf metandan oluşan, kolayca tutuşabilen bir gazdır. Bu gazın havayla karışımına grizu denmektedir. Bizzat Çalışma Bakanlığının hazırladığı broşürde belirtildiği üzere, “metan (grizu) patlaması, maden havasında yüzde 4-15 metan bulunduğu durumlarda gerçekleşebilir; en güçlü patlama ise yüzde 9,5 metan ihtivasi ile meydana gelir.” **Teknolojinin bunca ilerlediği, üretimin yapıldığı ortama ilişkin her türlü verinin anlık olarak toplanıp izlenildiği bir çağda yaşıyoruz.** Yani ortada bir bilinmezlik yoktur. İş kazalarının ve iş cinayetlerinin olmayacağı bir üretim planlaması neredeyse yüzde yüz mümkündür ama patronlar sınıfı bunu kârlı görmüyor. Önlem almayarak ve böylece maliyetleri düşük tutarak, bu arada işçileri yük hayvanı gibi çalıştırarak üretimi ve kârı patlatıyorlar. İşte işçilerin ölmesine yol açan bu kâr hırsı, bu ekonomik düzendir. **Erdoğan iktidarı ise, “kader” ve “şehit” diyerek ihmallerin, iş cinayetlerinin üzerini örtmeye ve olup biteni meşru göstermeye çalışıyor.** Şu soruları hepimiz sormalıyız: İşçinin ölümüne yol açacak bir üretim planı nasıl “kader planı” olabilir? **Burjuvaların kârı ve sermayesi büyüsün, onların şımarık çocukları lüks ve şatafat içinde yaşasın diye madencilerin ölümüne gönderilmesi “şehitlik” mi?**

Amasra’daki faciadan sonra “kader”, “şehit” kavramlarının yanı sıra “ateş düştüğü yeri yakar” atasözü de çok kullanıldı, kullanılıyor. İşçi Dayanışması’nın 169. sayısında kaleme aldığımız bir yazımızda, bu atasözünde dile getirilen bakış açısının yanlışlığına dikkat çekmiştik. “Çünkü mesele bir insanın yaşadığı acıyı bir başkasının aynı derecede hissetmesi değildir. Esas mesele bir acı, felaket ya da haksızlık yaşandığında bunu yaşayanlara sahip çıkmak, yaşanan sorunu tüm toplumun sorunu olarak görmektir. **Ancak o zaman ateş başka yerleri yakmasın diye toplumsal sorunlara karşı birlikte mücadele edilebilir.** «Ateş düştüğü yeri yakar» atasözü sorunu yaşayanlarla sınırlıyor ve aslında geri kalanların boş vermişliğini olağan kabul ediyor. Oysa ateş hiçbir zaman sadece düştüğü yeri yakmaz. Önlem alınmadığı ya da karşı konulmadığı takdirde başka başka yerleri de yakar, aynı acıyı başkalarına da yaşatır.” 2014’te Soma’da 301 madenci kardeşimizi kaybetmemize rağmen bunun hesabını soramadığımızıza, iş cinayetlerine yol açan ekonomik düzenin aynen devam ettiğine ve yeni büyük faciaların kaçınılmaz olduğuna dikkat çekmiştik. Sürüp giden iş cinayetleri ve Amasra’daki katliam, ateşin herkesi yakabileceğini bir kez daha gösterdi.

İşçi sınıfının yeterince örgütlü olmadığı ve bu yüzden işçilerin tek başlarına kalıp tek başlarına düşündüğü dönemlerde egemen propaganda toplumda derinlemesine etki gösterir. Bugün Türkiye’de olduğu gibi, göz göre göre gelen işçi katliamını meşrulaştırmak için

siyasi iktidarın kullandığı “kader” veya “şehit” kavramları sorgulanmadan kabul görebiliyor. İnsanlar, içine itildikleri pasif durumu haklı göstermek ve vicdanlarını rahatlatmak için “ateş düştüğü yeri yakar” diyerek sorunu kendilerinin dışına itebiliyor. Bu koşullarda, **onlarca insanın ölümüne gönderildiği bir faciaya işçi sınıfından ve toplumdaki sert bir tepki gelmemesi, siyasi iktidarda ve sermaye sınıfında düzeyi giderek artan bir pervasızlığa yol açmaktadır.** Mesela Soma’da 301 madenci yaşamını kaybetmesine rağmen, maden patronu çıkıp “asıl ben mağdur oldum” diyebilirdi. Elbette bu denli utanmaz ve had bilmez olmasının nedeni işçi sınıfının yeterince örgütlü ve güçlü olmamasıydı. Güçlü ve mücadeleci sendikalarda, ÜİD-DER gibi sosyalist işçi örgütlerinde ve partilerinde birleşmiş işçi sınıfının varlığını hayal edelim. Bu katliam karşısında işçi sınıfının yas ilan ettiği ve hesap sormak üzere genel greve gittiği koşullarda söz konusu patron aynı konuşmayı yapabilir miydi? Ya da iktidar sözcüleri “kader” ve “şehit” kavramlarını bu denli pervasızca kullanabilirler miydi?

Erdoğan iktidarı “kader” ve “şehit” diyerek ihmallerin, iş cinayetlerinin üzerini örtmeye ve olup biteni meşru göstermeye çalışıyor. Şu soruları hepimiz sormalıyız: İşçinin ölümüne yol açacak bir üretim planı nasıl “kader planı” olabilir?

Gazetemizin bu sayısında birçok yazıda dikkat çektiğimiz üzere, **sermaye sınıfı örgütsüz işçileri bir sürü olarak görür ve onları sömürmek için hiçbir sınır tanımaz.** Mesela yeni bir ekonomik düzen olarak kapitalizmin tarih sahnesine çıktığı dönemde işçiler tam anlamıyla sefaletle itilmişlerdi. Lakin işçilerin örgütlenmesiyle ve böylece işçi sınıfı kimliğinin ve gücünün onun örgütlerinde vücut bulmasıyla her şey değişti. İşçi sınıfının örgütlü gücünü karşısında bulan sermaye sınıfının temsilcileri kendilerine çeki düzen verdiler. Emek karşıtı bir açıklama yapmadan ya da bir adım atmadan önce **“işçi sınıfı ve işçi örgütleri ne der?”** diye düşünmek zorundaydılar. 12 Eylül 1980 öncesinde Türkiye işçi sınıfı da ulaştığı güç sayesinde bu gururu yaşamıştır. Fakat ne zamanki işçi sınıfının örgütlü gücü zayıfladı, işte o zaman sermaye sınıfının temsilcileri tüm sınır tanımazlıkları ve şımarıklıklarıyla yeniden sahne aldılar.

Ne doğada ne toplumda ne de sınıflar arası ilişkilerde boşluğa yer var. İşçi sınıfının örgütlü gücü zayıfladıkça sermaye sınıfı güçlenmiş ve güçlendikçe neo-liberal politikalarla işçilerin haklarını daha fazla gasp etmiştir. **İşçi sınıfının güçlü örgütlerini kaybederek siyaset sahnesinde varlık gösterememesi en büyük sorunumuzdur.** Yoksulluğun çığ gibi büyümesi, genç kuşakların işsizlik ve geleceksizlik sarmalına itilmesi, tek adam rejiminin toplumu baskı altına alması ile Amasra’daki katliam arasında kopmaz bir bağ var. Bilelim ki birisini tersine çeviren işçi sınıfı, aynı anda ötekisini de durdurmayı başarır. **Şairin dediği gibi karşımızda insan kılığında bir yağmacı sü-rüsü var; gidişatı tersine çevirecek ve onlara haddini bildirecek olan örgütlü işçi sınıfıdır.** ■

Asıl Dert “Aileyi Korumak” mı?

Erdoğan, geçtiğimiz günlerde “aileyi korumak” için Kanun hazırlayacaklarını açıkladı. Ailenin sosyal risklerle karşı karşıya olduğunu söyleyerek “güçlü aile yapısı huzurlu bir toplum olabilmenin ön koşuludur” dedi. Pek çok işçi ve emekçi ilk bakışta bu sözlerin iyi niyet taşıdığını, biz emekçiler için en temel sosyal risk olan yoksulluğa, işsizliğe çözüm aranacağını düşünebilir. Böyle bir dertleri olmadığını belirtelim. Ama yine de sarf edilen sözleri hatırmızda tutarak soralım: “Aileyi korumaktan” bahsedener gerçekte neyi korumak istiyorlar?

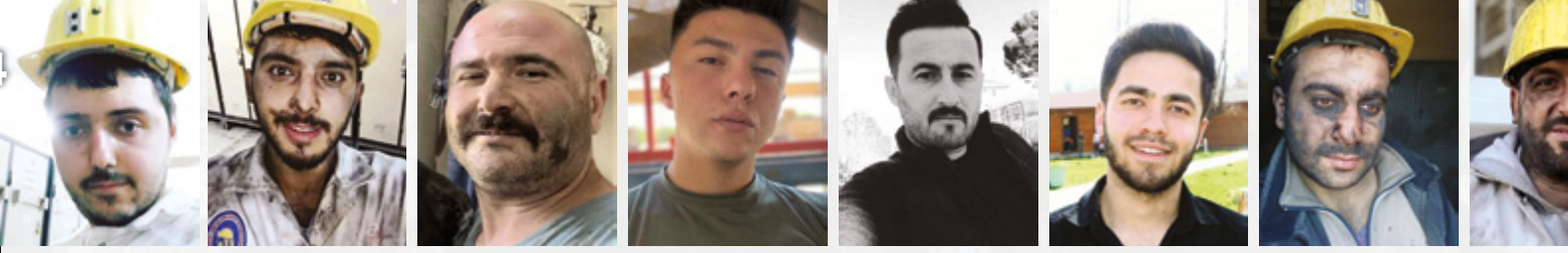
Yüzde 180’i aşan enflasyon nedeniyle Eylül ayında açlık sınırı 7 bin 245 lira, yoksulluk sınırı ise 23 bin 600 lira oldu. Oysa Türkiye’de işçilerin çok büyük bir bölümü asgari ücret yani 5500 lira düzeyinde ücret alıyor. Yani yoksulluk çukuru genişleyip derinleşiyor ve her geçen gün daha fazla insanı içine çekiyor. **İşte bu nedenle milyonlarca aile en temel ihtiyaçlarını bile karşılamıyor.** Mesela soğukların kendini iyiden iyiye hissettirmeye başladığı şu günlerde evlerde doğalgaz açılmıyor. **Sofralarımız gün geçtikçe fakirleşiyor.** Biralalım tatil yapmayı, gezmeye, misafirlığe gidemez olduk. **Okula giden çocuğumuzun beslenme çantasına yiyecek bir şeyler koymak, çocuğumuza üniversite okutmak gittikçe zorlaşıyor.** İnşaatlarda, fabrikalarda, madenlerde çalışan işçiler iş cinayetlerine kurban gidiyor, çocukları yetim kalıyor, aileler dağılıyor. Ekonomik sorunlar ve huzursuzluk büyüdükçe aile içi geçimsizlik ve kadına yönelik şiddet artıyor. Yani huzurumuz yok, sorunlarımız büyük, sorunlarımız çözüm bekliyor.

Peki, siyasi iktidar sosyal riskleri ortadan kaldırmaktan, aileyi güçlendirmekten, huzurdan bahsederken bu sorunlarımıza çözüm arıyor mu? Mesela ücretlere gerçek enflasyon oranında zam yapıyor mu? Asgari ücreti olması gerektiği şekilde 4 kişilik bir ailenin ihtiyaçlarına göre belirliyor mu? Zamları durdurmak, işsizliği azaltmak, iş güvencesi sağlamak için harekete geçiyor mu? İyice yoksullaşan işçilerin su, elektrik, doğalgaz borçlarını siliyor mu? Kredi borçlarını, ev kiralarnı donduruyor mu? Okullarda çocuklara ücretsiz ve sağlıklı yemek verilmesinden, üniversitede okuyan emekçi çocuklarına ücretsiz ve nitelikli yurt sağlamaktan, çalışan kadınların bakım yükünü azaltmak için çocuklara kreş, yaşlılara tesisler açmaktan,

sağlık hizmetinin, eğitimin niteliğini arttırmaktan bahsediyor mu? İşçilerin çalışma ve yaşam şartlarını iyileştirmek için örgütlenmesinin, haklarını aramasının önündeki engelleri kaldırıyor mu? İş güvenliği önlemlerinin alınmasını sağlayıp işçilerin ölmesinin, çocukların babasız kalmasının önüne geçiyor mu? Kadına yönelik şiddeti önlemek, kadın katillerini cezalandırmak için yasalar çıkarıyor mu? **Tüm bu soruların yanıtı kocaman bir HAYIR’dır. Demek ki bu iktidarın bahsettiği sosyal riskler bizim canımızı yakan büyük sorunlarımız olamaz! Demek ki bu iktidarın amacı işçi, emekçi aileleri korumak değil!**

Ailenin korunmasından bahsedip her fırsatta en az 3-4 çocuk isteyenler, “buna karşılık bazılarının geçim meselesini gündeme getirmesine” kızıyorlar. Yoksullaştırma politikalarına hız vererek, ücretleri düşürüp baskılayarak, enflasyonu yükselterek, vergileri arttırarak, **tüm kaynakları yağmalayarak boğazımızdaki lokmaya, ailemizin, çoluk çocuğumuzun rızıkına el koyuyorlar.** Bartın/Amasra’da olduğu gibi işçilerin canını koruyacak önlemleri bile maliyet olarak görüp ihmal ediyorlar. **Önlem alınmasını isteyen işçilere “bize kömür lazım, keyfiniz değil” diyorlar,** işçileri bile ölüme gönderiyorlar ve sonra buna kader diyerek işin içinden sıyrılıyorlar. “Aileyi korumak” için önlem olaraksa erken yaşta evlenmemiz, çok çocuk yapmamız, itaatkâr, kanaatkâr nesiller yetiştirmemiz gerektiğini söylüyorlar. **Kadınla erkeğin asla eşit olamayacağını, kadının ancak anne ve eş olarak kıymeti olduğunu ileri sürüyorlar.** Nikâhta “eşler” yerine “karı-koca” denmesini istiyorlar. Kişi/birey olmak, yaşamın her alanında var olmak, nasıl giyineceğine kendisi karar vermek, çifte ezilmişlikten, baskılardan kurtulmak, özgür olmak isteyen kadınları aşağılayıp küçümsüyorlar. Kadına yönelik şiddeti normalleştirip meşrulaştırıyorlar, kadın katillerini cezasız bırakıyorlar, boşanmayı, nafaka almayı zorlaştırıyorlar... **Çok açık ki bunları yapanların korumak istedikleri biz ya da ailelerimiz değil kendi iktidarlarıdır, sermaye-ridir, zulüm düzenleridir. Asıl niyetleri bizi aldatmak, toplumu yapay temelde kutuplaştırmak, kontrol altında tutmak, sindirmek ve daha fazla sömürmektir.**

O halde şimdi yalanlara kulak tıkama, büyük işçi sınıfı ailesinin bir parçası olarak birleşme ve “artık yeter” deme zamanıdır! Şimdi birlik ve mücadele zamanıdır! ■

Bartın Amasra'da yitirdiğimiz 41

Facianın Geleceği Biliniyordu Ama Umursamadılar!

■ ÜİD-DER'li bir grup iş güvenliği uzmanı

Bartın Amasra'daki maden faciasında 41 işçi kardeşimiz hayatını kaybetti. **Bu göz göre göre gelen kazalardan/iş cinayetlerinden biriydi. 2019 yılındaki Sa-yıştay raporunda madende iş güvenliği açısından ciddi tehlikelerin olduğu belirtilmesine rağmen TTK ve yetkililer önlem alma gereği duymadılar.** Raporda yapılan uyarılar dikkate alınsaydı bugün 41 madenci kardeşimiz mezarda değil ailelerinin, sevdiklerinin yanında olacaktı.

Raporda, madende çalıştırılması gereken işçi sayısının olması gerekenin çok altında olduğu, bu durumun üretimi ve iş güvenliğini etkilediği belirtilmiş. **Örneğin elektrik, telefon santrali, bakım-onarım gibi kilit görevleri olan çalışanların sadece gündüz vardiyasında bulunduğu, diğer vardiyalarda oluşabilecek arızalarda ise müdahale edebilecek kimse olmadığı tespit edilmiş.** Çok uzun saatler yeraltıyla yerüstü arasındaki haberleşme sistemlerinin kesintiye uğradığı, su tahliyesi ve gaz ölçümlerinin kesintisiz bir şekilde yapılması gerektiği de söylenmiş. Ama bu uyarılar da dikkate alınmamış.

Raporda, tehlikeli gazların ölçülmesi için gerekli sistemlerin kurulması, arıza ve bakım çalışmalarının yapılması, olumsuz bir sonuçla karşılaşmamak için bu konudaki eksikliklerin bir an önce giderilmesi gerektiği de belirtilmiş. **Dahası üretim derinliğinin -300 metreye inmesinin grizu patlamasına yol açabileceği uyarısı yapılmış. Hatta ocakta çalışılan damarların tamamında gaz içeriklerinin yüksek olduğu da tespit edilmiş.**

Ölen madencilerin ailelerinin anlattığına göre işçilerin neredeyse hepsi son bir haftadır madende gaz kokusu olduğunu anlatmışlar. Ölen işçilerden Soner Ak'ın eşi Özge Ak, eşinin birkaç gün önce şeflerine "gaz kokusu çok var" dediğini şefin ise **"bize kömür lazım, sizin keyfiniz değil"** diyerek cevap verdiğini anlatıyor. Açıkça işçilerin hayatının önemli olmadığını, önemli olanın sadece üretim olduğunu söylüyorlar.

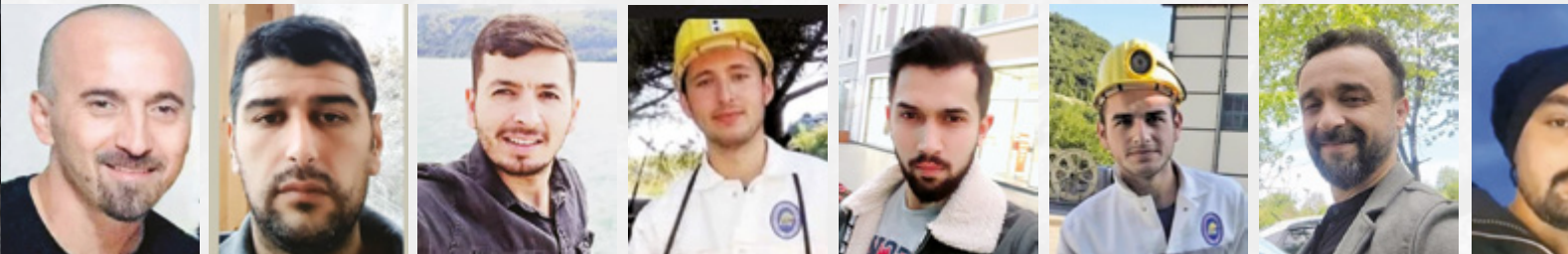
Maden yönetmeliğine göre ortamda metan gazı %1,5 ise elektrikli tüm ekipmanlar durdurulur, %2'yi geçtiğinde

ise maden komple boşaltılır. Ama bu oranlar neredeyse hiç dikkate alınmıyor. Amasra'da havalandırma olmadığını, ölçümlerin sürekli yapılmadığını, yapılsa bile çalışmalara devam edildiğini gerçekleştiren faciadan sonra öğrenmiş olduk.

Fabrikalarda, madenlerde, inşaatlarda gerçekleşen iş cinayetlerinin sorumlusu siyasi iktidardır. İş kazası olan işyerlerinde patronlara hiçbir ceza verilmiyor. Ceza almaya-çağını bilen patronlar maliyet olarak gördükleri iş güvenliği önlemlerini hiçbir zaman ciddiye almıyorlar. 2012 yılında İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu

çıkartıldı. Kanun çıkartıldığında, iktidar ve kanun hazırlayıcılar iş kazalarının azalacağını söylediler. **Ama aradan geçen 10 yılda iş cinayetleri azalmak bir yana artarak devam etti.** Kanun çıkartıldığı günden beri az tehlikeli sınıfta olan işyerlerinde uzman ve hekim bulundurma zorunluluğu patronlara külfet olacağı gerekçesiyle sürekli erteleniyor. Kanunun uyulması gereken maddeleri ise çoğunlukla kâğıt üzerinde yapılmış gibi gösteriliyor.

Patronlar kendi aralarında örgütlü davranıyor, kendilerine maliyet getirecek hiçbir önlemi almıyorlar. İşçilerin hayatının onlar için önemi yok. **İşçiler olarak yaşamak için bile örgütlenmek, bir araya gelmek zorundayız. ■**

maden işçisi kardeşimizin anısına...

İşçi Sınıfı Örgütlü Olsaydı Amasra Katliamı Yaşanır mıydı?

■ İstanbul/Tuzla'dan bir grup işçi-öğrenci

Amasra'da gerçekleşen madenci katliamı güçlü birliklere, örgütlülüğe eklemek kadar, su kadar ihtiyacımız olduğunu bir kez daha açığa çıkardı. İşçi sınıfının güçlü birlikleri olsaydı, işçiler siyaset sahnesinde olabilseydi, çalışma koşulları üzerinde söz hakları olabilseydi bu katliam yaşanır mıydı? Bunun üzerine hepimiz düşünelim.

Bir madencinin ablası katliamın gerçekleştiği maden sahasında bizzat Erdoğan'a; **"Kardeşim 10 gün önce 'burada gaz kaçağı var bizi patlatacaklar' demiş. Nasıl ihmal oldu?"** diye soruyor. Başka bir işçinin annesi **"madem gaz var gitme oğlum"** diyor ama işçi "anne sen mi vereceksin paramı" diyerek bile bile ölüme gidiyor çaresizlikten... Herkes patlama riskinin farkında ama **"biz bu**

koşullarda madene inmeyiz, çalışmayız" diyerek duruma müdahale edemediler. Çünkü örgütsüz işçi çıkızsızdır, çaresizdir. Çalışma koşullarına itiraz edip işi durdurduğunda işinden, ekmeğinden olmaktan korkar. **Oysa sınıf bilincine, güçlü bir birlikteliğe sahip olan işçiler, her olaya kendi sınıf penceresinden bakar ve en önemlisi örgütlü olmaktan aldığı**

güçle harekete geçer, itiraz eder. Mesela işçiler örgütlü olsalardı, 2013'te sekiz işçinin yaşamını yitirmesine neden olan Kozlu maden faciasının baş sorumlusu olarak yargılanan Kâzım Eroğlu'nun para cezasıyla paçayı sıyırmasına, üstelik terfi ettirilmesine izin verirler miydi? Bugün TTK'nın Genel Müdürü koltuğunda oturan Eroğlu'nun, gerçek anlamda cezalandırılması için siyasi iktidara baskı bindirir, hesap sorarlardı. **İşte o zaman işçiler siyaset sahnesine çıkmış olurlardı ve Amasra katliamına yol açan iktidarın umursamazlığına, vurdumduymazlığına**

göz yummazlardı.

Sınıf uzlaşmacı sendika bürokratları da karşılarında işçileri bir güç olarak görmeyince pervasızlıkta sınır tanımıyorlar. Maden faciasından kısa bir süre önce yapılan başkanlık seçimlerini kazanan ve başkanlığını davul zurnayla, köçek oynatarak kutlayan Genel Maden İşçileri Sendikası (GMİS) Başkanı, facianın ardından "Kimse provokatif eylemlere girmesin. Çizgimiz, yapacağımız, yaptığımız işler belli" demişti. **Burada utanmazlık ve pişkinlik var. Bu adam sırtını iktidara yaslıyor ve işçinin sırtından geçiniyor.** Maden ocağı cayır cayır yanarken, facianın sorumlularına dair en ufak bir açıklaması yok bu adamın. İtiraz edenlere tehditler savurup "en yakın zamanda bütün riskler ortadan kaldırıldıktan sonra ocak-

larımız tekrar üretime başlayacaktır" diyebilen GMİS başkanı, ibretlik açıklamalarıyla işçilerin değil sermayenin ve rejimin sözcüsü olduğunu bir kez daha tescillemiş oldu. İktidar yalakası, ruhunu sermaye sınıfına satmış bu tip sendika bürokratlarından katledilen işçilerin hesabını sormalarını beklemiyoruz elbette.

Ailelerin ocağına ateş düşürenlerden hesap sormak ve böylesi kahredici acıların önüne geçmek için işçi sınıfının kendi örgütlerinde bir araya gelerek mücadele etmekten, örgütlü bir güç olmaktan başka seçeneği yok. ■

Kader Ne, Şehit Ne? Yoksa Cinayet mi?

■ Ankara'dan bir işçi

Bartın Amasra'daki madenci katliamını "kader" ile açıklayan Erdoğan, 41 madencinin şehitlik mertebesine yükseldiğini söyledi. **Kutsal bir ülkü veya inanç uğrunda ölen kimselere şehit denir. Peki, madenci kardeşlerimiz neden öldüler?** İşyerlerinde güvenlik önlemleri alınmadığı için, siyasi iktidarın umursamazlığı yüzünden. **Sermayenin kâr hırsı uğruna ölmek nasıl şehitlik oluyor kardeşler?** Sermaye sahipleri önlem almadı diye ölmek nasıl şehitlik oluyor? Bunun şehitlik olmadığını Erdoğan da gayet iyi biliyor **ama şehit diyerek iş cinayetlerini meşrulaştırmak, ihmallerin üzerini örtmek istiyor.**

Bilelim ki sermaye sahiplerinin tek kutsalı kârdır. Diğer her şey ancak ona hizmet ederse bir anlam ifade eder. **Din, iman, ar, namus, ahlâk, vicdan, toplumda değer olarak kabul edilen ne varsa hepsi onlar için paradır.** Yaşarken bizi iliklerimize kadar sömürüp, öldürdükten sonra ölümünü satın almaya çalışmaları bundandır. Yanlış medyada acılı ailelerin fotoğraflarına yer verilmesi ve insanların duygularını da sömürerek asıl meselelerin tartışılmasının önüne geçilmeye çalışılması da aynı ahlâksızlığın devamıdır.

Egemenler her daim toplumda yer edinmiş kutsalları kullanırlar. Böylece kendilerine yönelecek itirazları boğmaya çalışırlar. Mesela Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın madencilerin mezarı başında Kur'an okuması bunun örneğidir. **Adalet Bakanı asıl işini yapmadığı için, göz göre göre katledilen işçilerin katiline hakkı olan cezayı vermediği için hiç de işi olmayan bir şey yapıyor.** Cinayetin üzerini Kur'an okuyarak, toplumun dini değerlerini kullanarak örtmeye çalışıyor. Ama emekçiler bu hilelere artık kanmıyor. Bu riyakârlığa karşı öfke birikiyor.

Madenci yakınının Erdoğan'a yönelttiği "Neden?" sorusu hepimizin sorusudur. Sorumlulardan hesap sorulsun istiyoruz. Peki, bu hesabı kim, nasıl soracak? Gerekli önlemleri almayarak maden faciasının asıl sorumlusu olan iktidardan hesap sormasını bekleyemeyiz. Hesap soracak olan işçilerdir, emekçilerdir yani işçi sınıfıdır! Ama işçi sınıfı birlik olursa ve örgütlü bir şekilde hareket ederse hesap sorabilir. Elimizden geleni yapmaktan kaçınırsak, yarın başka işçi çocukları da yetim kalacak, aileler acı ve gözyaşına boğulacak! **Sıranın bize gelmesini ve her şey için artık çok geç olmasını mı bekleyeceğiz?** ■

"Güneşi Görmek İçin Karanlığı Kazıyoruz"

■ İstanbul/Avcılar'dan bir eğitim işçisi

Hakkında bolca yazılar yazılmış, filmler ve belgeseller çekilmiş, türkülerin konusu olmuştur maden ve maden işçileri. **Her biri insanın yüreğine dokunan, emekle sermayenin amansız savaşına ışık tutan pek çok söz edilmiştir.** Tıpkı henüz ömrünün baharındayken bizden koparılan Yasin'in sözleri gibi: "Güneşi görmek için karanlığı kazıyoruz." Henüz 22 yaşında, Amasra'daki madende hayatı çalınan kardeşimiz 1 yıl önce sosyal medya hesabından yazmıştı bu cümleyi.

Yıllar yılı kömür, karaelmas olarak anılmıştır. Muhakkak sömürücü egemenler için elmas kadar kıymetlidir kömür ama madenci için o kapkara bir ömür törpüsüdür. 22 yaşındaki işçi kardeşimiz pek çokları gibi güneşi görmek, ekmek parasını kazanmak için ziftin, katranın, zifirin dünyasına indi. Kömür karasıyla kaplanmış yüzünde güneş kadar sıcak bir gülümsemesiyle bir fotoğraf ve sınıf kardeşlerinin unutmayacağı cümlesi kaldı ondan geriye.

Derler ki az ve öz konuşmak büyük bir tecrübenin ürünüdür. Yasin 22 yaşında genç bir adam. **Dört kelime bir edatla, nasıl oluyor da böylesine derin, emeğin çilesini dile getiren ve böylesine şairane cümle kuruyor?** Düşünelim biraz, Yasin neleri yaşamıştır ki yarım kalmış

kısacık ömründe? Ona bu anlam dolu kısa ve öz cümleyi nasıl bir hayat söyletmiştir? **Nesilden nesile aktarılan deneyim ona güneşinin çalındığını öğretti.** Ona bir işçi olarak katrana bulanmadan gün yüzü göremeyeceğini öğretti. Hayatımızı sürdürmek, ailemizin geçimini sağlamak için çalışmak zorundayız. **Yasin'in çalışma alanı yer altındaki karanlık madendi. O madeni kazarak, alın teri akıtarak geçimini sağlıyordu. O güneşli günlerde nefes alabilmek için karanlığa kazma sallayan madencilerden biriydi.**

Kardeşler bu dünyada güzele, tokluğa, sefaya dair ne varsa bizim eserimizdir. Çorak arazilerden sapsarı başaklar bizim sayemizde boy verir. Buz gibi soğuk memleketler bizim sayemizde ısınır. Hasret dolu yürekleri bizim yaptığımız yollar, bizim yaptığımız araçlar kavuşturur. Hastalar bizim sayemizde şifa bulur. Dünyada ve fezada insanlığa faydalı her şey bizim emeğimizle anlam bulur. Ama sömürücü egemenler tüm ürettiklerimize el koyuyorlar. Onlar zevk ve sefa içinde yaşarken bizim evlatlarımız her gün ölüyor. Bizler bunu kabul etmeyen mücadeleci işçileriz. **Kazmayı bu köhnemiş gasp düzenine vurup karanlığı yırtmalıyız. Sen bak o zaman güneşin sarısına! Nasıl da yayılıyor tüm insanlığın apaçık alınına!** ■

Çığ Gibi Büyüyen Yoksulluğa İşçilerin Tepkisi Artıyor!

Çığ gibi büyüyen hayat pahalılığı işçilerin sırtındaki yükü her geçen gün ağırlaştırıyor. İşçiler ise ücretlerini arttırmak ve çalışma koşullarını düzeltmek için sendikalaşıyor, hakları için mücadeleyi büyütüyorlar. İşçi sınıfının tepkisi Türkiye'nin birçok kentinde grev ve direnişlerle, basın açıklamaları ve çeşitli eylemlerle dile getiriliyor.

Bartın Amasra'da TTK'ya bağlı madende gerçekleşen grizu patlamasında 41 maden işçisi hayatını kaybetti. Bartın katliamı, Türkiye'nin çeşitli kentlerinde demokratik kitle örgütlerinin, sendikaların, fabrika işçilerinin, grev ve direnişlerdeki işçilerin düzenlediği eylemlerle protesto edildi. DİSK, 24 Ekimde Kocaeli ve Eskişehir'de, 25 Ekimde ise Ankara ve İstanbul'da basın açıklamaları yaparak katliamın sorumlularının hesap vermesini talep etti.

Öğretmenler Ekim ayı boyunca pek çok kentte yaptıkları basın açıklamaları ve mitinglerle taleplerini haykırdılar. Özel Sektör Öğretmenleri Sendikasına üye öğretmenler, 5 Ekim Dünya Öğretmenler Gününde çeşitli illerde basın açıklamaları yaparak özel sektörde çalışan tüm öğretmenlerin kamuda çalışan öğretmenlerle aynı özlük haklarına sahip olmasını talep ettiler. Öğretmenlik Meslek Kanununun (ÖMK) iptali için 15 Ekimde Ankara'da kitlesel bir miting düzenleyen Eğitim-Sen ise eylemlerini sürdürüyor. Öğretmenler, bu kanunla iktidara her koşulda biat eden, eleştirmeyen, sorgulamayan "memur öğretmen" profili yaratılmak istendiğini belirtiyorlar.

DİSK heyeti, beraberindeki sendikalarla birlikte İzmir/Torbalı'da bulunan ve DİSK/Gıda-İş'e üye oldukları için işten atılan **Marlboro** ve DİSK/Birleşik Metal-İş'e üye oldukları için işten atılan **BETONSTAR** işçilerine ziyaretler gerçekleştirdi.

Yıllardır kadro bekleyen **ÇAYKUR** işçileri, üyesi oldukları Öz Gıda-İş Sendikasının kadro taleplerinin arkasında durmadığını söyleyerek 13 Ekimde Rize merkezde bulunan sendika binası önünde eylem yaptılar. İşçiler, 23 Ekimde ise DİSK/Gıda-İş Sendikasının desteğiyle Rize'de miting gerçekleştirdiler.

18 Ekimde **Avcılar Belediyesi**nde greve çıkan Belediye-İş üyesi işçiler, belediye yönetimine taleplerini

Kabul ettirdi. Sefalet ücreti dayatmasına boyun eğmeyen işçiler, ÜİD-DER'e de destekleri için teşekkür etti.

Petrol-İş Sendikasında örgütlü Maslak Mehmetçik Vakfı **OPET** işçileri, fazla mesai dayatmasına, mobbinge ve düşük ücretlere karşı çalışma koşullarının düzeltilmesi talebiyle 10 Ekimde basın açıklaması yaptılar. İşçiler, talepleri karşılanana kadar eylemlerine devam edeceklerini belirtiyorlar.

Assa Abloy işçileri DİSK'e bağlı Dev Yapı-İş Sendikasında örgütlendiler. Sendikanın yüzde 1'lik işkolu barajını geçmediğini gerekçe gösteren Abloy patronu, işçilerin tamamını örgütleyen Dev Yapı-İş ile toplu iş sözleşmesi masasına oturmayı reddetti. Yetkiyi işçiden aldığı söyleyen Dev Yapı-İş, 7 Ekimde Assa Abloy'un Tuzla'daki merkezi önünde basın açıklaması gerçekleştirdi, işçiler bir günlük iş bırakma eylemi yaptı.

Bolu'da faaliyet gösteren **Öz-İş Makina'da** Türk Metal Sendikasında, Eskişehir'de bulunan **Barutçu Tekstil'de** Öz İplik-İş Sendikasında, Eskişehir'deki **Yasin Çakır Un fabrikasında** DİSK/Gıda-İş Sendikasında örgütlenen işçiler işten atıldı. İşçiler sendikalarıyla birlikte eylemler yaparak işten atılmaları protesto ettiler, sendika haklarından vazgeçmeyeceklerini söylediler.

Tekgıda-İş Sendikası 2012'den bu yana örgütlenme çalışmalarını yürüttüğü **Sütaş** Karacabey fabrikası önünde 4 Ekimde kitlesel bir basın açıklaması yaparak işten atma saldırılarını protesto etti. DİSK/Genel-İş Sendikasının örgütlü olduğu Antalya **Kumluca Belediyesi işçileri** belediye yönetiminin toplu sözleşme masasına oturmaması ve 9 işçiyi işten atması üzerine 5 Ekimde greve çıktılar. Petrol-İş üyesi **Ece Seramik** işçilerinin Zonguldak'ta, Kristal-İş üyesi **Atışkan Alçı** işçilerinin Eskişehir'de, çoğunluğunu kadınların oluşturduğu Türk Metal üyesi **Technomix** işçilerinin ise Bursa'da grevleri devam ediyor. Birleşik Metal-İş üyesi **Asen Metal** işçileri Kocaeli/Dilovası'nda, Petrol-İş üyesi **Pulver Kimya** işçileri Kocaeli/Gebze'de, DİSK Tekstil üyesi **Baggi** işçileri Manisa'da, Selüloz-İş üyesi **Lila Kağıt** işçileri Çorlu'da direnişe devam ediyorlar. ■

Dünya İşçi Sınıfı Sömürüye, Baskı ve Yoksulluğa Karşı Meydanlarda!

İran'da emekçi isyanı içeride grevlerle dışarıda dayanışmayla büyüyor

İran'da emekçilerin zalim molla rejimine karşı başlattığı direniş altıncı haftasına girdi. Emekçilerin isyanı pek çok şehirde eylemlerle, işçi grevleriyle, ön saflarda yer alan emekçi kadınların ve öğrencilerin direnişiyle devam ediyor. Çeşitli ülkelerde de İranlı emekçilerle dayanışma eylemleri düzenleniyor. İran'dan göç etmiş olanlar eylemlere kitlesel olarak katılıyor ve molla rejiminin zorbalığını protesto ediyorlar. 22 Ekimde, Avrupa'nın diğer ülkelerinden ve Almanya'nın çeşitli kentlerinden emekçilerin katılımıyla Berlin'de gerçekleşen 100 bin kişilik protesto, şu ana kadar yapılan en kitlesel dayanışma eylemlerinden biri oldu. Berlin Zafer Sütunu önünde başlayan yürüyüşte "Kadın, Yaşam, Özgürlük" sloganı yankılandı. Aynı gün Washington'da, Los Angeles'ta, Kanada kenti Toronto'da ve birçok şehirde binlerce insan bir araya gelerek İranlı emekçilerle dayanışma eylemleri gerçekleştirdi.

12 binden fazla insanın gözaltına alındığı, yaklaşık 250 kişinin katledildiği İran'daki eylemlerde emekçi kadınlar, erkekler, genç işçiler ve öğrenciler zalim molla rejimine meydan okumaya devam ediyor. Ülkenin her köşesinde isyan bayrağını dalgalandıran İranlı emekçiler, doğrudan rejimi hedef alan eylem ve taleplerle mücadelelerini büyütüyorlar. Üniversite ve liselerde öğrenciler dersleri boykot edip okullarını direniş alanına çevirirken pek çok şehirde esnaf dükkanlarını kapatarak rejim karşıtı eylemlerde yerini alıyor. Petrokimyadan metale birçok sektörde işçiler iş durdurarak, fabrika önlerinde protestolar düzenliyor, genel grev çağrılarını yükselterek İran'daki isyanı bir adım öteye taşıyorlar.

İran ekonomisinin kalbi konumundaki petrokimya sektöründe başlayan grevleri, işçi mücadelesinin güçlü mer-

kezlerinden biri olan Haft Tapeh şeker fabrikası işçilerinin grevi takip etmişti. İsyân halkasını her geçen gün farklı sektörlerden yeni fabrikaların katılımıyla genişleten İran işçi sınıfı, korku duvarlarını yıkarak İranlı egemenlerin uykularını kaçırıyor. Protestoların ivme kazandığı 22 Ekimde Tebriz'de bulunan Aidin çikolata fabrikasındaki işçiler de greve çıkarak fabrika önünde kitlesel bir gösteri düzenlediler. Grev hareketine kamyon şoförleri ve ardından öğretmenler de katıldı, öğretmenler 23-25 Ekimde greve çıktı.

İşçi grevleri büyüdükçe, İran'ın cesur emekçi kadınlarının ve gençlerinin başını çektiği protestolar yayıldıkça korkusu artan molla rejimi baskıyı ve şiddeti arttırıyor; katliamlarla, gözaltılarla grevleri ve isyanı bastırmaya çalışıyor. Ancak rejimin baskı ve zulmü karşısında İranlı emekçilerin mücadelesi içeride grev ve direnişlerle, dışarıda uluslararası dayanışma ve destekle büyüyor.

İngiltere

İngiltere'de resmi enflasyon yüzde 10,1 ile çift hanelere çıkarak 40 yılın rekorunu tazeledi. Enflasyonun bile altında kalan zam teklifleri işçilerin öfkesini arttırıyor, yaz aylarından bu yana süren grev dalgası büyüyor. Hayat pahalılığına, büyüyen eşitsizliğe, kitlesel işten atma tehditlerine karşı "Artık Yeter!" diyen İngiltere işçi sınıfı, grev yazını grev kışına çeviriyor.

Demiryolu şirketi Network Rail ile görüşmelerini sürdüren RMT sendikası enflasyonun altında kalan yüzde 8'lik zam teklifine karşı Kasım ayında yeniden greve gideceklerini duyurdu. On binlerce demiryolu işçisi yaz ayları boyunca gerçekleştirdikleri tarihi grevlerle İngiltere'de işçi sınıfı hareketinin yükselişinde başı çekmiş, farklı sektörlerden işçilere de cesaret ve ilham vermişti. Demiryolu işçileri Kasım ayında yeniden greve çıkacaklar, haksızlıklara karşı mücadeleden vazgeçmeyeceklerini bir kez

Almanya

Fransa

daha gösterecekler.

Yaz ayları boyunca aralıklarla iş durduran on binlerce iletişim işçisi de 24 Ekimde greve gitti. Britanya Telekom ve Openreach şirketlerinde çalışan, İletişim İşçileri Sendikası CWU'da örgütlü 40 binin üzerinde işçi kötüleşen çalışma koşullarına, işçi haklarına yönelik saldırılara ve düşük ücretlere karşı mücadele etmeye devam ediyor. İngiltere genelinde yaklaşık 320 bin sağlık işçisi ve 70 binin üzerinde eğitim emekçisi de greve hazırlanıyor. Çeşitli sendikalarda örgütlü sağlık işçileri, yüzde 4'lük zam dayatmasına karşı harekete geçiyorlar.

İngiltere'de işyerleri grev alanı olurken sokaklar da direniş alanına dönüşüyor. Hayat pahalılığına ve işçi sınıfının büyüyen sorunlarına karşı Halklar Meclisinin (the People's Assembly) çağrısıyla işçiler, sendikalar ve çeşitli kitle örgütleri 5 Kasım'da düzenlenecek büyük bir yürüyüşe hazırlanıyorlar. Çağrı sloganı "Grev, Protesto, Direniş" olan protestonun taleplerine başbakan Liz Truss'un istifasının ardından "Genel Seçim Şimdi" talebi de eklendi. İşçi haklarına yönelik saldırı planlarıyla, militan sendikacılığı bitirme vaadiyle başbakanlık koltuğuna oturan Truss, İngiltere tarihinde en kısa süre görevde kalan başbakan oldu. Görevde olduğu süre boyunca işçi ve emekçi düşmanı politikaları hayata geçirmeye çalışmasıyla emekçi kitlelerin tepkisini topladı. Muhafazakâr Parti hükümeti siyasi bir krizle sarsılırken, işçi ve emekçiler kaderlerini patronlar sınıfının eline bırakmak niyetinde değil! İngiltere işçi sınıfı, grev dalgasıyla, işyerlerinde yükselttiği mücadeleyle, kitlesel protestolarla kendi yolunu çiziyor.

Almanya

Almanya'da on binlerce kişi yükselen enerji fiyatlarını ve hayat pahalılığını protesto etmek için meydanlara çıktı. 22 Ekimde Almanya'nın 6 şehrinde bir araya gelen on binler enflasyona, hayat pahalılığına ve haksız savaşlara "Artık Yeter" dedi. Birleşik Hizmet Sendikası Ver.di ve Eğitim ve Bilim Sendikası GEW sendikalarının yanı sıra çeşitli emek ve çevre örgütleri de eylemlerde yerini aldı.

Berlin, Duesseldorf, Hannover, Stuttgart, Dresden ve Frankfurt'ta bir araya gelen kitleler "Fiyatlar Düşürülsün, Ücretler Arttırılsın", "Krizle Karşı Dayanışma" sloganlarını haykırdı. Yüzde 10,9 ile son 25 yılın en yüksek enflasyon

oranına ulaşan Almanya'da işçi ve emekçiler hükümetin açıkladığı "yardım paketine" tepki gösterdi. Şirketlerin yükünü hafifleten paketlerle krizin yükünü işçilerin sırtına yıkan hükümetin ekonomi politikalarını protesto eden sendikalar, kiraların dondurulmasını, enerji fiyatlarına üst sınır getirilmesini, zenginlerden daha fazla vergi alınmasını, askeri harcamalara ayrılan milyarlarca avro'luk fonların iptal edilmesini talep etti. Önümüzdeki haftalarda da eylemlere devam edilecek.

Fransa

Tüm dünyada artan hayat pahalılığı Fransa'da da kendini daha fazla hissettiriyor. Genel İşçi Konfederasyonu CGT üyesi rafineri işçilerinin haftalardır süren mücadelesini yasaklarla engellemek isteyen Macron hükümetine tepkiler artıyor. Pek çok sektörden işçi, grev yasaklarına karşı başta Paris olmak üzere birçok kentte kitlesel eylemlerle dayanışmayı ve mücadeleyi büyütüyor.

16 Ekimde Paris'te 140 bini aşkın işçi ve emekçi meydanlarda buluştu. Macron hükümetinin işçi düşmanı politikalarına karşı bir araya gelen işçiler "Rafineri İşçilerine Tam Destek", "Biz de TotalEnergies'in CEO'su Gibi Yüzde 52 Maaş Artışı İstiyoruz" yazılı pankartlar taşıdı. 18 Ekimde rafineri ve nükleer santral işçilerinin yanı sıra sağlık, ulaşım ve eğitim işçileri de bir günlük greve çıktı. Meydanlar yine on binlerce işçinin sloganlarıyla yankılandı. Yapılan konuşmalarda patronların devasa kârlar elde etmelerine rağmen, kriz bahanesiyle işçilerin taleplerini kabul etmelerine tepki gösterildi. Ücretlerin en az enflasyon oranında arttırılması ve grev hakkının güvence altına alınması talep edildi. CGT, 27 Ekim ve 10 Kasım için ülke genelinde bir kez daha genel grev çağrısı yaptı. İşçiler hayat pahalılığına karşı haklarını korumakta kararlı olduklarını dile getirerek mücadeleyi sürdüreceklerini belirtiyorlar.

Ayrıca **İspanya, Yunanistan, Belçika, İtalya, Macaristan, Arjantin** gibi sayısız ülkede işçiler sıklaşan aralıklarla meydanlara iniyor. Kabaran faturalara, artan hayat pahalılığına, eriyen ücretlere, kötü çalışma koşullarına karşı taleplerini haykırmaya devam ediyorlar. Hükümetlerin yoksullaştırma politikalarına öfke duyan emekçiler, önümüzdeki aylarda kent meydanlarını daha fazla eylem alanına dönüştürmeye hazırlanıyor! ■

Bir Kapının Eşiğinde: Anahtar mısın, Kilit mi?

Tarihin çeşitli dönemlerinde büyük sorunlar yumağıyla boğuşan emekçilerin ilk tepkisi bir kurtarıcı aramak olmuştur. İnsanlar önce kolay görüneni dener; sorumluluk almak yerine birilerinin gelip onları kurtarmasını isterler. Ancak zaman en iyi öğretmendir. **Yeterli zaman geçip de bir kurtarıcı gelmediği görüldüğünde, sorunların kendiliğinden yahut birileri lütfettiği için ortadan kalkmadığı anlaşıldığında ve çelişkiler artık katlanılmaz olduğunda işin başa düştüğü kavranır.** Tarih bize bunun sayısız örneğini sunar.

Bir sistem olarak kapitalizmin Avrupa'da yaygın üretim biçimini almaya başladığı 1700'lerin sonu ile 1800'lerin ilk yarısında hâkim manzara şuydu: **Kadını, erkeği, çocuğuyla işçiler günde 14-16 saat, posaları çıkıncaya kadar çalıştırılıyordu.** İşçiler gerçek evlerde değil, kulübelerde yaşıyorlardı. Havasız, rutubetli, yıkık dökük, içinde eşya olmayan kulübelere bunlar. Bir kulübede genellikle 50'den fazla işçi yatıp kalkıyor, sabah işe giden bir işçinin yatağına, gece vardiyasından dönen bir başka işçi giriyordu. İşçi sınıfının bir önderi şöyle diyordu: **"Kapitalizm yaş ve cinsiyetin, gecenin ve gündüzün tüm sınırlarını yıkmıyor."** Çalışma ve yaşam koşulları öylesine tüketiciydi ki, işçiler daha 40 yaşına gelmeden ölüp gidiyorlardı.

İşçilerin bir kısmı, çekilmez yaşam koşullarının sorumlusu olarak gördükleri makineleri kırmaya başlamışlardı. Fransız işçiler makinelere zarar vermek amacıyla sabo denilen tahta ayakkabılarını makinelerin içine atıyorlardı. Nitekim sabotaj kelimesi de buradan doğmuştur. Ancak zamanla asıl düşmanın makineler değil sermaye düzeni olduğunu kavrayacaklardı. Çalışma koşullarını düzenleyen ve işçilerin haklarını güvence altına alan bir yasal düzenleme bile yoktu. Korkunç bir sömürü ve sefaletle yüz yüze gelen işçilerin tek bir seçeneği vardı; birleşmek ve hakları için mücadele etmek! İşçiler yasak olmasına rağmen sendikalar kurdular, aylarca süren grevler yaptılar. **İşçi sınıfı nihayet en etkili ve en önemli gücünün farkına varmıştı.**

Ama sendikalar kurmakla da yetinmediler. 1864 yılında İngiltere'de **Uluslararası İşçi Birliği** (Birinci Enternasyonal) kuruldu. Pek çok sendika ve işçi örgütünün parçası olduğu bu birlik, sermaye sınıfının fikirlerini reddediyor ve işçi sınıfının bağımsız örgütlenmesini savunuyordu! **Kapitalizme karşı işçi sınıfının uluslararası birliğini, dayanışmasını ve ortak mücadelesini şiar edinmişti.** Birlik, tüm ülkelerin işçilerini birleşmeye çağırıyordu!

Böylece işçi sınıfının sömürüye karşı mücadelesi fabrikalar ve ülkeler ötesine taşınmış oluyordu. **1900'lere** (20. yüzyıl) **gelindiğinde ise işçi sınıfının kapitalizme karşı mücadelesi daha da büyüyecek ve 1917'de Rusya işçi sınıfı iktidarı ele geçirerek tarih yazacaktı.**

Bu iki yüz yıllık süreç, bizler için çok önemli ve öğreticidir. İşçi sınıfı kimi zaman kurtarıcı beklemiş veya çaresizce makine kırarak öfkesini makinelere kusmuştur. Kimi zamansa kendisini asıl eylem ve gücün sahibi olarak, özne olarak görmüş, toplumsal gidişata müdahale etmiştir. **Oy hakkında sigortalı çalışmaya, 8 saatlik işgününden işçi sağlığı ve güvenliği önlemlerine ve bir kamu hizmeti olarak eğitime, sağlığa varıncaya kadar pek çok hak ve düzenleme işçi sınıfının kendi siyasetini yapması sayesinde hayat bulmuştur.** Buradan hareketle söyleyebiliriz ki kim işçilerin kendi siyasetini yapması anlamsızdır diyorsa ya aldatılmıştır ya da aldatmak istiyordur.

Gelelim bugüne. Bugün de işçi sınıfının örgütleri var ama zayıf düşmüş durumdadır. Bu nedenle sermaye sınıfı siyaset arenasında kendi borusunu öttürebiliyor. İşsizlik, yoksulluk, açlık, depresyon, savaşlar, doğa katliamları... Yeryüzü cennetini kurabileceğimiz bir çağda insanlık büyük acılar çekiyor. **Bir kapının eşiğinde duruyoruz.** Bu çürümüş sistemle insanlık daha fazla yol alamaz, ancak bu sistemi yıkarak sınıfsız, sömürsüz bir toplumu kurabilir. **Esas soru şudur: Anahtar mıyız, kilit mi? Bizden öncekilerin ayak izlerini takip edip bu dünyayı değiştirmek için çabalayanlardan mıyız, yoksa birileri bizi kurtarsın diye bekleyenlerden, "hiçbir şey değişmez" diyenlerden mi?**

İşçi sınıfı örgütlü bir güç haline gelmeden, kendi örgütlerini güçlendirip büyütmeden siyaset yapamaz ve toplumsal gelişmelere müdahale edemez. İşçi sınıfının uluslararası birliğini, dayanışmasını ve kardeşliğini savunan UİD-DER gibi mücadeleci işçi örgütlerine ihtiyaç var. **Kapitalizmin yarattığı sefaletle karşı kurulan ilk sendikalarından Birinci Enternasyonal'e ve oradan UİD-DER'e gelen bir mücadele çizgisi var.** Bu mücadele çizgisi insanın insana kul köle olmadığı, işsizliğin, açlığın, yoksulluğun, sömürü ve savaşların son bulduğu, özgürlük ve barış dolu bir dünya özlemini temsil ediyor. Bir kurtarıcının gelip bizi kurtarmayacağını farkında olarak sorumluluk alalım. **Unutmayalım bizleri kurtaracak olan kendi kollarımızdır, eşiğinde durduğumuz kapıyı açacak anahtar örgütlü gücümüzdür. ■**

Örgütlenirse Başarabiliriz!

UID-DER'in "Artık Yeter! Şimdi Birlik ve Mücadele Zamanı" başlıklı mücadele kampanyası büyüyerek devam ediyor. Her sektörden işçiler, emekçi kadınlar, emekçi gençler bu kampanyayı ve haklı taleplerini destekliyor. Fakat bazı işçi kardeşlerimiz bu taleplerin hayata geçirilmesinin imkânsız olduğunu düşünüyorlar. **"Bunların olmasını ben de isterim ama nasıl olacak ki? Keşke olsa ama imkânsız"** diyorlar. **Örgütsüz ve işçi sınıfının tarihinden bihaber olan işçilerin böyle düşünmesinde şaşılacak bir yan yoktur.** Tek başına kalan ve tek başına düşünen işçiler, birleştiklerinde değişim yaratabileceklerini bilmezler; bir kurtarıcının gelip onları kurtarmasını beklerler. Mesela kampanya taleplerinin gerçekleştirilebileceğine inandırmayan örgütsüz (yani tek başına) işçiler, sadece sandığa gidip oy kullanarak sorunlarının derhal çözüleceğine inanıyorlar. **Oysa asıl gerçekleşmeyecek ve imkânsız olan budur. Çünkü bu ikinci seçenek öylece oturup beklemeyi öneriyor.** Biz ise oturup bekleyerek hak elde edemeyiz diyoruz. Nitekim tarihe baktığımızda görürüz ki aslında **gerçekte hiçbir hak mücadele etmeden, örgütlenmeden, siyaset yapmadan elde edilmemiştir.** "Hak verilmez, alınır" sözü tam da bu gerçeği anlatır.

Hiçbir şeyin değişmeyeceğini düşünenler tarihin her döneminde olmuştur ve hatta belirli bir eşiğe kadar her zaman toplumun çoğunluğunu oluşturmuştur. Ama diğer taraftan toplumdaki değişim dinamiklerini kavrayan, "ne yapalım kaderimizde var" diyerek öylece oturup beklemeyen, değiştirmek üzere mücadeleyi seçenler de olmuştur. İşte tarihin akışının değişmesine ve büyük toplumsal değişimlere öncülük eden bu insanlardır. **Yıllar boyunca imkânsız görünen siyasal, demokratik ve ekonomik hakların kazanılması onların öncülüğünde gelişen mücadeleler sayesinde olmuştur.** Sendika hakkı, grev hakkı, iş saatlerinin kısaltılması, iş güvenliği önlemlerinin alınması, sosyal güvenlik hakkı, sağlık ve eğitim hakkı, ücretlerin yükseltilmesi, oy kullanma hakkı... **1800'lerin başında işçiler bu ve benzeri hakların hiçbirine sahip değillerdi.** Mesela bir iş cinayeti olduğunda ya da işçi sakatlandığında patron hesap vermezdi. Değil işçiye tazminat ödemek hastane masraflarını dahi karşılamazdı. Doğum yapan kadın bir-iki gün içinde işe geri dönerdi. 4-5 yaşındaki çocuklar bile yığınlar halinde çalıştırılırdı. Tüm bunlar işçilerin kararlı mücadelesiyle, örgütlenerek sendikalarını ve partilerini kurmasıyla değişti.

Örneğin Almanya'da sosyalist örgütlenmelerini kuran, sendikalarında örgütlenen işçiler mücadele ettiler ve 1889'da tarihte ilk kez sosyal güvenlik sisteminin ve emeklilik sigortasının hayata geçirilmesini sağladılar. İngiltere'de sendikalar yaşlılık sigortası için uzun yıllar kararlı bir mücadele yürüttüler ve 1908'de bu hakkı elde ettiler. Rusya'da 1912'de işçi sınıfının öncü partisi, işsizlik, kaza, ölüm, sakatlık ve emekliliği içeren kapsamlı bir sigorta talebi için işçileri mücadele etmeye çağırdı. Çarlık rejimi bu talebi görmezden geldi. İşçiler 1917'de devrim yaparak Çarlığı devirdiler ve kendi iktidarlarını kurarak kapsamlı sigorta uygulamasını hayata geçirdiler. Sendika hakkından iş saatlerinin düzenlenmesine, kreş hakkında ortak yemekhanelerin kurulmasına pek çok hakkı yasalastırdılar.

Rusya'daki işçi devriminin etkileri dalga dalga tüm dünyaya yayıldı, dünyanın her yerindeki işçilerin mücadelesini ve kazanımlarını belirledi. Başta Avrupa olmak üzere pek çok ülkede işçiler Rusya'daki devrimden aldıkları güçle örgütlenmelerini ve mücadelelerini büyüttüler. Kapitalist sömürü düzenini yıkmak için kendi siyasi partilerinde örgütlendiler. **Tüm ülkelerde patronlar sınıfını devrim korkusu sardı.** Araya giren İkinci Dünya Savaşı bile işçilerin mücadelesini bastırmaya yetmedi. Savaş sona erdikten sonra Avrupalı emperyalistler işçilerin ayağa kalkmasından, işçi devrimlerinin gerçekleşmesinden öyle korktular ki işçilerin taleplerini görmezden gelemediler; işçileri yatıştırmak için haklarını tanımak, genişletmek zorunda kaldılar. **Böylece iş saatleri düşürülürken ücretler yükseltildi. İzin süreleri uzatıldı, iş güvenliği önlemleri, emeklilik hakkı ve ücretsiz sağlık olanakları tam olarak hayata geçirildi. İşsizlik fonu, kira yardımı ve konutların kirasının düşük tutulması gibi haklar da tanındı ve hayata geçirildi.**

Bugün ise dünyanın her yerinde egemenler kazanılmış haklarımıza saldırıyorlar. Ücretlerimiz eriyor, çalışma ve yaşam koşullarımız ağırlaşıyor. Çünkü işçi sınıfının bir zamanlar sahip olduğu güçlü örgütlülük zayıflamış durumda. Kendi ülkemize bakarsak, yeterince birlik ve dayanışma içinde değiliz, kendi siyasetimizi yapamıyoruz. Ama işte tarihimiz bize haklarımızı korumanın ve yeni kazanımlar elde etmenin tek yolunun örgütlenerek güçlenmek ve mücadele etmek olduğunu gösteriyor. **Öyleyse "bir şey olmaz" sayıklamasını bir kenara bırakalım. Evet, önümüzde zorlu bir mücadele var ama dün başladık bugün de başarabiliriz! ■**

Tarihin Aktarma Kayışı ve Cezmi Baba Gibi Olmak!

Gazetemizin önceki sayısındaki “Gözbağı ve İşçi Hüseyin’in Dönüşümü” yazısında, kabuğundan sıyrılarak dönüşen ve işçi mücadelesine öncülük eden bir işçiyle tanıştırmıştık sizleri. Hüseyin’in hafızasına kazınan, onu sermaye sınıfına karşı mücadele için harekete geçiren fikirlerin ilk tohumlarını atan kişinin Cezmi Baba olduğunu da aktarmıştık. Peki, Hüseyin’in 1928 Tramvay Grevinde tanıştığı Cezmi Baba’nın nasıl bir hayatı vardı? İşçi sınıfının mücadelesinde edindiği onca yılın birikimi/deneyimi hangi koşullarda kazanılmıştı?

Cezmi Baba da zamanında genç bir işçiydi. İşçilik hayatına okuduğu okul vasıtasıyla makineci olarak başlamıştı. Makineyle tanıştırdığından beri ise hayali sadece iyi bir makinist olmaktı. Genç Cezmi’ye makineyi öğreten, onun makine ustası olmasını sağlayan Fransa’dan gelen Mürâ Ustaydı. Mürâ Usta **Uluslararası İşçi Birliğinin** yani **I. Enternasyonal**’in üyesiydi. **Genç Cezmi o zaman anlamasa da ileriki hayatında Mürâ Usta’yla tanışmanın ve işçilerin uluslararası birliğinin hayati önemini kavrayacaktı.**

Ustası ona makinelerin çalışma biçimini gösteriyor, bunun yanında makineler üzerinden üretim ilişkilerini ve sınıflar arasındaki ilişkileri anlatıyordu. Makine nedir, kimindir, makineyi kim çalıştırır? **Çırağına çeşitli sorular soran Mürâ Usta genç Cezmi’ye aslında sınıfları ve sınıfların mücadele tarihini anlatıyordu.** Ona “Eline ateşten bir ip yumağı veriyorum. Bundan gayri bu ipin en ucunu bulabilmek senin elinde” diyordu. Yani “mücadele tarihini merak ediyorsan, sen adım atacaksın, araştıracaksın” diyordu. Nitekim ustasının anlatımlarından etkilenen genç Cezmi okumaya ve araştırmaya başladı. Ustası onu Paris’e makinist geliştirme kursuna gönderdi ve o genç bir işçi olarak Enternasyonal’in işçi mektebine gitme şansını yakaladı.

Kitapta bahsedilmez ama bilinir ki o yıllar, 1871 Paris Komününün hemen öncesidir. O yılların Fransa’da **diktatörlük rejimi vardı; tek kişiye dayalı Bonaparte’in gerici rejimi hâkimdi.** İşçilerin yaşam ve çalışma koşulları çok kötüydü. Bunun yanında örgütlenmeleri engelleniyor, dernek kurma, toplantı ve gösteri yapma hakları sınırlandırılıyordu. **Basının üzerinde muazzam bir sansür ve denetim uygulanıyordu.** Aradan 150 yılı aşkın bir süre geçti ama manzara ne kadar tanıdık değil mi?

Fransa’da uygulanan sansür ve rejimin emekçileri aldatmak için kullandığı “ekonomik refah” sloganı kimseyi ikna etmediği gibi tepkileri büyütüştü. Sıkışan rejim

Temmuz 1870’te Almanya’ya savaş açacak ve bu savaşta Fransa yenilecekti! İlerleyen aylarda (18 Mart 1871) isyan edip ayağa kalkan Paris işçi sınıfı iktidarı ele geçirdi. Tarihte ilk kez işçi sınıfı iktidarı eline alıyor, kendisi yönetiyordu. Elverişsiz koşullar nedeniyle Paris Komünü sadece 72 gün sürdü ama geride muazzam bir deneyim bıraktı. Komünün saflarında pek çok ulustan işçi vardı. İşte o işçilerden biri de romanımızın kahramanı Cezmi Baba’nın ta kendisiydi. **Genç Cezmi’den Cezmi Baba olmaya giden sürecin mihenk taşı işçilerin Enternasyonal mücadelesinin tanıklığını yapmış olmasıydı.**

Ülkesine dönen Cezmi Baba Birinci ve İkinci Meşrutiyet’e, dönemin sınıf hareketine tanıklık etmekle kalmaz, aktif olarak mücadelenin içinde yer alır. Osmanlı döneminde patlak veren ilk işçi grevlerine şahitlik eder. **1908 grevleri olarak tarihe geçen günlerde ülke İstanbul’dan Beyrut’a, İzmir’den Selanik’e, Üsküp’ten Ereğli’ye, Kavala’dan Samsun’a grevlerle sarsılır.** Cezmi Baba, 1908 Rumeli Şimendiferleri grevinden 1920’deki Mayıs millileştirme grevlerine, oradan 1928 Tramvay Grevine dek pek çok grevde yerini alır. Egemenler tarafından sürgün edilir, mahpusluk çeker, fakat her şeye rağmen doğru bildiğinden şaşmaz. Sömürsüz bir dünya için mücadele eden Cezmi Baba, yaşamının en temel görevini, yani işçi sınıfı içinde üstlendiği deneyim aktarma görevini şöyle tanımlar: **“Biz tarihin içinden uzanıp gelen zincire, onu yarına götürecektir baklayı sağlamca geçirelim. Sanırım tek vazifemiz budur bizim.”**

Cezmi Baba, anlattığı üzere çağı değiştiren her olayı iliklerine kadar yaşamış, bu amaçla yola çıkanların çoğunu tanıma fırsatı bulmuş sosyalist bir işçiydi. Paris Komününden Ekim Devrimine işçi sınıfının kendi kaderini nasıl yazdığını yakından görmüş, göremediklerini de okuyarak öğrenmişti. **Fakat en önemlisi inandığı yolda öğrendiklerini genç kuşaklara aktarmayı ve onları kendi siyasetlerini yapmak üzere harekete geçirmeyi görev bilmişti.**

Romandaki Cezmi Baba gibi aktarma kayışı olmak büyük önem taşıyor. **Bugün dünde yatar, yarın ise bugünün bağrındadır.** Yarını kurma niyetinde olanlar bilirler ki geçmiş mücadele deneyimleri geleceğe ışık tutar. Bu bilinçle hareket eden ÜİD-DER’li işçiler, dünü bugüne bağlayan tarihin aktarma kayışları ve işçi sınıfının öncüleridirler. Öyleyse daha fazla işçiyi, genci ve emekçi kadını sömürsüz ve özgür bir dünya mücadelesinin parçası yapmalıyız! ■

Genç Kuşakları Çürüten Kapitalizme Karşı Mücadeleye!

“İşe yaramaz hissediyorum, yataktan çıkmak istemiyorum. İçimde dolduramadığım bir boşluk var: Hiçlik.” Bu sözler üniversite mezunu bir gence ait. Bir insanın, hele ki genç bir insanın kendisini değersiz ve işe yaramaz hissetmesi, içinin hiçlik duygusuyla kaplanması bir yıkımdır. Genç kuşaklar dünya genelinde işsizlik, değersizlik, depresyon sarmalına mahkûm edilmiş durumdadır. **Bugünkü biçimde kitlesel değersizlik hissinin, depresyon ve trajedinin eşine tarih boyunca rastlanmamıştır.** Elbette insanlık tarihi kriz, göç, açlık, işsizlik, savaş gibi büyük yıkımlarla doludur. Ancak küresel bir sistem olan kapitalizmin yarattığı çelişki ve trajediler geçmiştekilerden farklıdır. Genç kuşakların çürütülmesi ve kitlesel depresyon kapitalizmin ama özellikle onun bu son döneminin eseridir! Bu hususu akılda tutup insanlık tarihine kısaca göz atarak ilerleyelim.

Asırlar boyunca sayısız halk, hayatta kalmak için göç etti. Üzerinde yaşadığımız Anadolu toprakları da kavimler göçünün ana güzergâhlarından biriydi. Yaklaşık 500 yıl önce Amerika kıtasının keşfiyle muazzam bir göç dalgası daha yaşandı. Birer trajedi kaynağı olan göç hareketleri, insanlara ağır bedeller ödetti ama aynı zamanda muazzam bir dönüşüme de ebelik etti. Kavimler göçünün sonucunda imparatorluklar bölündü, yeni milletler ortaya çıktı, Avrupa devletlerinin temelleri atıldı. Amerika kıtasının kolonileştirilmesiyle kıtanın zenginlikleri Avrupalı devletlerin kontrolüne geçerek kapitalizmin gelişmesinde itici bir faktör oldu.

Bir sistem olarak kapitalizmin İngiltere’de doğduğu dönemde de büyük bir yıkım ve dönüşüm aynı anda gerçekleşmiştir. 1400’lerin (15. yüzyıl) İngiltere’inde egemenler tarafından topraklarından sürülen köylüler kentlere akın ediyordu. Ancak bugünkü fabrikaların atası sayılan ve yeni doğmakta olan manifaktürlerde henüz bunca insana iş yoktu. Bu yüzden kent sokakları çoğunluğu genç, başıboş gezen insanlarla doluyordu. Zamanla sanayi devrimi gerçekleşti, üretimde makine kullanılmaya başlandı, büyük fabrikalar kuruldu. Yani önce büyük bir yıkım yaşanmış, sonra da zamana damgasını vuran bir dönüşüm gerçekleşmişti.

Kapitalizm denen sistemde işsizlik ve onun doğurduğu sorunlar hiçbir zaman son bulmaz. Çünkü sermaye sahipleri, ücretleri düşürmek ve emeği daha fazla sömürmek için sürekli bir yedek işgücü ordusuna ihtiyaç duyarlar. Ayrıca üretimde kullanılan makineler geliştikçe, tarihsel bir eğilim olarak kapitalizm altında işsizlik artar. Ancak kitlesel işsizlik kaçınılmaz olarak toplumsal sorunları büyütür ve isyanlara yol açar. Nitekim Birinci Dünya Savaşı’ndan veya 1929 krizinden sonra ortaya çıkan kitlesel işsizlik büyük toplumsal sorunlara yol açmış, sorunlarına çözüm aramak için örgütlenen işçi sınıfının mücadelesi yükselmiştir. Bugün ise çelişkilerin ve sorunların küresel

ölçeğe taşındığı bir dünyada yaşıyoruz.

Dünyada yaklaşık 5 milyar

insan kentler-

de yaşıyor,

tüm insanlı-

ğın yaşamını

kapitalizm

şekillendiriyor.

Öte yandan

kapitalizm,

bir sistem

olarak tarihsel

ömrünü doldur-

muştur. **Köklü**

bir dönüşüm ge-

çirmesi mümkün

olmayan sistem, sadece yıkım

üretiyor. Bunun bir sonucu ola-

arak, geçmişte olmayan kitlesel bir

depresyon ve değersizlik duygusu

yaşanıyor.

Bugün her 4 gençten birisinin

ne eğitim alabildiği ne de bir işte

çalışabildiği bir dünyada yaşı-

yoruz. Özellikle eğitilmiş ve genç

kuşaklar işsizliğin pençesinde

kıvranıyor, atıl duruma getirilip

bir kenara fırlatılıyor. **Üniversi-**

telerin işlevi gençliğin zihnine

kapitalizm formatını atmaktan

ve işsizliği en azından bir süreli-

ğine ötelemekten başka anlam taşımıyor. Şanslı olup iş

bulabilenleri ise son derece düşük ücretler, belirsiz mesai

saatleri, esnek ve güvencesiz bir çalışma hayatı bekliyor.

Çıkışsızlıktan dolayı, geçmişte olduğu gibi bugün de in-

sanlar, özellikle de gençler göç etmek istiyorlar. Gelişmiş

Batı ülkeleri kurtuluş olarak görülüyor. Ne var ki bur-

larda da manzara farklı değil. Çünkü bugün başka bir

yaşam biçimi yok. **Kapitalizmin enkazı tüm insanlığın**

başına aynı anda çökmüş durumda.

Dönemin toplumsal sorunları olan depresyon ve de-

ğersizlik hissinin kitleselleşmesi boşuna değildir. **Bir sis-**

tem genç kuşaklara bile bir gelecek veremiyorsa, onla-

rı çürümeye itiyorsa, atıl bırakıyorsa o sistem tarihsel

olarak bitmiştir. Öyleyse yapılması gereken de bellidir.

Emekçi gençliğin içine düşürüldüğü umutsuzluk, çıkış-

sızlık, geleceksizlik kuyusundan tek çıkış yolu, tarihsel

ömrünü dolduran bu sisteme karşı işçi sınıfının müca-

dele saflarından geçiyor. **Gençlik içini dolduran hiçlik**

duygusundan ancak bu şekilde kurtulabilir. Gençlik,

insanlığın kurtuluşu davasının bir parçası olursa anlam

arayışını nihayete erdirebilir. ■

Vergi Soygunu:

Bu Ülkenin Zengini İşçiler mi?

Ücretlere yapılan zamların enflasyon artışının çok altında kalması yetmezmiş gibi bir de kesilen vergilerle ücretlerimizin düşmesi iyice belimizi büküyor. 2022'nin başında asgari geçim indirimini (AGİ) kaldırılmış ve asgari ücret vergi dışı bırakılmıştı. Asgari ücretin üzerinde ücret alanlardan ise asgari ücrete karşılık gelen vergi tutarı düşülerek gelir vergisi alınacağı söylenmişti. **Ne var ki işçiler, birkaç ay içinde yüzde 20'lik vergi dilimine girmeye başladılar.** Çünkü 2022 için belirlenen **gelir vergisi tarifesine** göre brüt geliri 32 bin liraya kadar olan işçilerden yüzde 15, 32 bin-70 bin lira arasında olan işçilerden yüzde 20, 70 bin-170 bin lira arasında olan işçilerden yüzde 27 oranında vergi kesiliyor. Üstelik asgari ücrete Temmuz ayında ikinci kez zam yapıldığında da **vergi dilimi tarifesi** değişmedi. Bu nedenle de **Ağustos ayından itibaren pek çok işçi yüzde 27'lik vergi dilimine girdi.** Aldığı ücretle zaten geçinemeyen işçiler ihtiyaçlarını karşılayabilmek için dinlenme hakkından, sevdikleriyle geçirecekleri zamandan feragat ederek fazla mesai yapıyorlar. Ama vergi soygunu nedeniyle kazandıkları ellerine geçmeden devlete, oradan da sermayenin kasasına gidiyor.

AKP iktidarı yıllarca istikrarlı şekilde **gelir vergisi tarife dilimlerini az gelirliler aleyhine belirleyerek** emekçilerden kesilen verginin miktarını arttırdı. Gelir vergisi tarifesinde yapılan düzenlemenin, geliri bir miktar artan işçiden daha çok vergi kesilecek şekilde yapılması bilinçli bir vergi politikasıydı. Böylece iktidar, gelir vergisi oranını arttırmamış görünüyor ama gerçekte daha kısa sürede **yüzde 20'lik ikinci ve yüzde 27'lik üçüncü vergi dilimine giren işçilerden daha fazla vergi almış oluyordu.** Bu "gizli vergi oranı artışı" öyle bir noktaya ulaştı ki bugün işçilerin büyük bir kısmının ücretlerinden yüzde 27 oranında vergi kesiliyor. **2000 yılında bir işçi, geliri asgari ücretin 21 katını geçmediği sürece yüzde 15'lik birinci vergi diliminde kalıyordu.** Bugünse toplam **geliri asgari ücretin 5 katına ulaşan işçi yüzde 20'lik vergi dilimine giriyor.** DİSK'in yaptığı hesaplamadan bir örnek verelim. Ocak 2022'de giydirilmiş brüt ücreti (fazla mesai, sosyal ödenekler dâhil) 10 bin lira olan bir işçi 637 lira gelir vergisi ödedi. **Bu işçinin Temmuz ayındaki zammın ardından brüt ücretinin 15 bin lira olduğunu varsayarsak Eylülde ödediği gelir vergisi 2 bin 342 liraya çıktı. Yani işçinin ücreti 1,5 kat**

artarken ödediği gelir vergisi tam 3,7 kat arttı!

Ekonomi programlarında "verginin tabana yayılması" hedefinden söz eden iktidar, "tabana yaymak" derken vergi yükünü gerçekte işçi ve emekçilerin sırtına bindirmeyi kastediyor. Hazine ve Maliye Bakanı Nebati vergi tarifesinde düzenleme yapılıp yapılmayacağı sorulduğunda "Yok, yapamayız. Dışardan görüldüğü gibi değil. Onun maliyeti 200 milyar lira civarında" cevabını verdi. Patronlara gelince teşviklerle, vergi indirimleriyle, ballı ihalelerle kesenin ağzını açarken sorun yok ama söz konusu emekçiler olunca onlar için her şey maliyet! **İş güvenliği önlemleri almak, vergileri düşürmek, emeklilik yasağını çıkarmak, ücretleri arttırmak hep maliyet!** Oysa vergi uzmanları vergi düzenlemesinin maliyetinin 200 milyar lira değil 30-40 milyar lira civarında olacağını söylüyorlar. Ama biz yine de Nebati'nin verdiği rakamı veri kabul edelim ve maliyet olarak gördüğü **200 milyar lirayı** nereden bulabileceği konusunda kendisine yardımcı olalım.

Geçtiğimiz günlerde Sağlık Bakanlığı'nın SGK'dan avans olarak aldığı **42 milyar** liranın kayıp olduğu ortaya çıktı. Bu miktarın şehir hastaneleri üzerinden sermayeye aktarıldığı tahmin ediliyor. Kur Korumalı Mevduat (KKM) sahiplerine ödenen tutarın Hazineye maliyeti **85 milyar** lirayı geçti. Ayrıca şirketlere KKM'ye geçmeleri için yapılan vergi indirim tutarı **10,2 milyar** lirayı buldu. Yıllardır işverenlere 5 puanlık SGK prim desteği veriliyor ve maliyeti Hazedenden karşılanıyor. 2022 bütçesinde bunun için ayrılan miktar **43,1 milyar** lira. İstanbul Havalimanını işleten yandaş şirketlerin 2019-2021 arasında ödemesi gereken 1 milyar 195 milyon avroluk yani **22 milyar** liralık kira bedeli 2043'e ertelendi. Sadece bu beş kalemin toplamı **202 milyar** lirayı geçiyor. Üstelik şirketlerin vergi borçlarının silinmesinden ballı ihaleler verilmesine kadar daha pek çok örnek verebiliriz. **Ama bu beş kalem bile işçinin vergi yükünün hafifletilmesini maliyet olarak gören siyasi iktidarın kamu kaynaklarını sermayeye aktarmakta hiç de tereddüt etmediğini görmemiz için yeterlidir.**

Her geçen gün daha fazla yoksullaştığımız halde vergi yükünün sırtımıza yıkılmasını, buna karşılık kamu kaynaklarının sermayeye peşkeş çekilmesini kabul etmiyoruz. İşçi ücretleri vergi dışı bırakılmalı, vergiler patronlardan kesilmelidir. ■

Dünyanın Bütün Damlaları Birleşin!

Dünyanın bütün damlaları, birleşin!
Şakası yok,
Gökte sapsarı bir armut gibi asılı duran güneşin.
Daha yere dokunmadan,
Darma duman olursunuz.
Şakası yok,
Çatır çatır çatlamış toprağın
Bir karışını bile ıslatmadan kurursunuz.

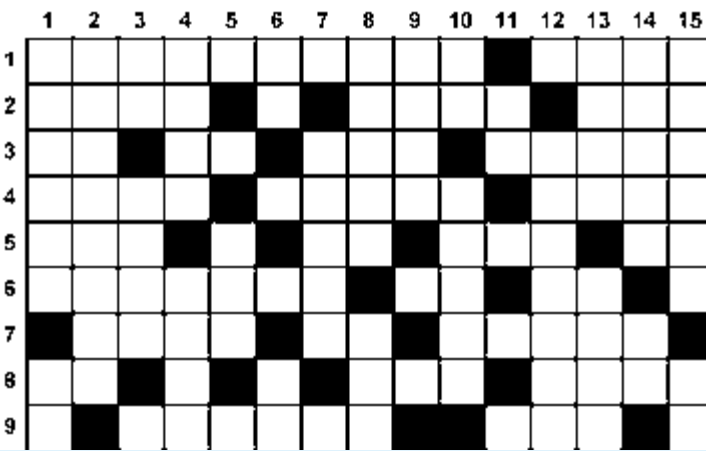
Dünyanın bütün damlaları birleşin!
Bırakın kendinizi
Bir dağın yamacından aşağı tepetaklak
Birken yüz
Yüzken yüz milyon olup akın
Alın götürün ne varsa önünüzde
Kucaklayın toprağı bütün benliğinizle
İliklerine kadar ıslatın
Dokunun yanmış yüreğine
Dokunun ki soğusun,
Dokunun ki
Bütün bir yaşamı yeniden doğursun.

Ey sarı, mavi, kırmızı!
Dünyanın bütün renkleri, birleşin.
Yeşile boyayalım çayır çimen ne varsa
Denizi mavinin tonlarına
Toprağı berekete boyayalım
Hasreti hüzne
Ayrılığı kavuşmaya boyayalım.
Barışı zeytin dalına...

Dünyanın bütün işçileri, birleşin!
Sosyalizme boyayalım dünyayı. Sosyalizme!
Siz bir de o zaman bakın denizin mavisine
Barışın tadına bir de o zaman bakın
Suların akışına...
Bir de o zaman bakın
Ağız dolusu gülmek nasıl oluyormuş
Yağmurlar nasıl yağıyormuş
Güneş nasıl doğuyormuş yeni bir güne
Simsıcak umutlarla...
Dünyanın bütün işçileri birleşin!
Sosyalizme boyansın tüm dünya!

Ziya Egeli (Kısaltılmıştır)

İşçinin Bulmacası

Soldan Sağa

1. ÜİD-DER'in kampanyasının ana sloganlarından biri. Ekmek ve bira yapımında kullanılan bir bitki.
2. Aylık. Yemişlerin yenilen bölümü. Ötekilerden önce gelen.
3. Bağışlama. İridyumun simgesi. Kriz Korunmalı Mevduat'ın kısaltması. Patak, kötek.
4. İngilizcede ipek. Günün belli saatlerinde yenilen besin. Omuz ve dirsek arasındaki kas kütlesi.
5. DNA'daki genetik kodu sentezleyen nükleik asit. Bir harfin okunuşu. Avuç içi. Dünyanın uydusu.
6. Hızlı müzik temposu eşliğinde yapılan bir tür jimnastik. En kısa zaman, lahza.

Hangi şey.

7. Güzel, hoş. Notada durak işareti. Korunmak için özel olarak yapıp yüze geçirilen şey.
8. Boru sesi. Dolaylı anlatım. Hedefi tutturamama.
9. Güneş sisteminde bir gezegen. Bir tür makineli tüfek.

Yukardan Aşağıya

1. 14 Ekimde 41 maden işçisinin katledildiği maden ocağının bulunduğu kent. Yazıklar olsun anlamında bir sözcük.
2. Arıtımevi.
3. Uzaklık belirtir. Antalya'da bir sahil.
4. Aydınlatma araçlarından yayılan, nesnelere ve renkleri görmeyi sağlayan fiziksel güç. İnsanın kendine karşı duyduğu saygı.
5. Göçebelerin konak yeri.
6. Evet. Genişlik.
7. Özlem veya pişmanlık bildiren bir söz, bari.
8. Ayakla vuruş. Bulutların çok alçalarak yeryüzüne kadar inmesiyle oluşan duman.
9. Bir işi yapma.
10. Müzikte ikinci nota. Aldanma.
11. Neodimyumun simgesi.
12. Ansızın.
13. İkiyüzlülük. Çıkarma işlemi işaretinin adı.
14. İş merkezi. İlave.
15. Mersin'de inşaatı süren nükleer santralin adı. Temel.

Geçen Bulmacanın Çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	S	E	N	D	I	K	A	L	A	Ş	M	A	E	K	
2	I	L	I	N	T	I	A	I	A	D	E	A			
3	Y	E	R	A	L	T	I	S	A	N	L	A	P		
4	A	M	E	A	R	A	I	A	S	E	N				
5	S	N	A	F	T	A	L	I	N	A	K	L	I		
6	E	R	G	I	A	K	A	R	A	K	T	A	R		
7	T	I	A	R	N	U	Y	A	R	M	A				
8	N	A	S	L	I	I	D	A	I	D					
9	M	A	H	Ş	A	A	M	I	N	I	E	K	M	E	

İnsanlığın Düşmanları ve İnsanlığın Umudu

Öyle bir çağda yaşıyoruz ki hangi ülkeden olursak olalım aslında dünyadaki tüm insanlar, geçmişten farklı olarak tek bir toplum halinde yaşıyoruz. Ama bu 8 milyara varan devasa toplum iki temel sınıfa bölünmüş durumda: İşçi sınıfı ve sermaye sınıfı. Biz işçi ve emekçiler, sermaye sınıfı ile gezegen olarak aynı dünyada yaşıyoruz ama yaşamlarımız öylesine farklı ki adeta farklı dünyadayız. Tam da Fransız yazar Victor Hugo'nun dediği gibi; **zenginlerin cenneti bizim cehennemimiz üzerinde yükseliyor.** Biz işçi ve emekçilerin böyle bir toplumsal düzenin sürüp gitmesinden bir çıkarı olabilir mi? Dahası insanlığın bu düzen altında bir geleceği olabilir mi? Bu soruların yanıtı bellidir. Ama **sermaye sahipleri, kapitalizmi yaşatmaya, sahte cennetlerini korumaya çalışıyorlar. Kendi dar çıkarları uğruna insanlığı ve doğayı yıkıma sürüklüyorlar.** Bu nedenle onlar kötülüğün vücut bulmuş halidir, insanın, insanlığın en büyük düşmanıdır.

Sermaye sahipleri yani burjuvalar karşımızda insan suretinde dururlar ama bu suretin ardında **düşüncelerini, değer yargılarını, kararlarını, eylemlerini belirleyen şey sermayedir, kârdır.** Sürekli büyüme eğilimindeki sermayenin gözleriyle bakarlar dünyaya. Sermayeyse işçilerin sömürülmesiyle, emeğin gasp edilmesiyle, haksız savaşlarla, doğanın yağmalanmasıyla yani **kötülükle** büyür! İşçi sınıfının şairlerinden Hasan Hüseyin bu yüzden bir şiirinde **sermaye sınıfı için "insan değil haşa, bir yağmacı soyu bu" demiştir.** Gazetemizin diğer sayfalarında Amasralı maden işçisi kardeşimizin bu yağmacı soyu tarafından nasıl bile bile ölüme gönderildiği anlatılıyor. "Maden gaz var" demek, ölmeyi istememek, önlem alınmasını istemek maden patronlarına göre "keyif" oluyor. Ama işçileri kâr uğruna bile bile ölüme gönderip eşleri yalnız, çocukları babasız, anneleri oğulsuz bırakmak keyiflik değil "işin fitratı", "kader planı" oluyor! Sermayenin zihniyeti budur. Bu tutum kötülüğün kendisi, böyle düşünenler kötülüğün kaynağı ve vücut bulmuş hali değilse nedir?

Siyasi iktidar bu kötülüğün karşısına dikilmemizi, hesap sormamızı engellemeye çalışıyor. Çünkü iktidar, kötülük üreten düzenin tam da dümeninde oturuyor! Yoksullaştırma politikalarıyla, sendika düşmanlığıyla işçileri gaz olduğunu bile bile madene inmek zorunda bırakan onlar değil mi? Oy desteği toplamak için milyonlarca

yoksul aileye "sosyal yardım" dağıtan ama ülkede yoksulluk, işsizlik olduğunu inkâr eden onlar değil mi? Bu gerçeklerin görülmesini engellemek için sürekli yalanlar söylüyor, toplum üzerinde baskıyı ve zorbalığı arttırıyorlar. Çok açık ki **iktidarlarını, düzenlerini korumak için kötülük yapıyor, kötülüğü meşrulaştırıyor, büyütüp besliyor, cesaretlendiriyorlar.** Bugün toplumda umutsuzluk ve çıkarışlılık duygusu büyüyorsa, şiddetin her türlü artıyorsa; istediği şarkıyı söylemeyen müzisyeni, hastasını iyileştiremeyen doktoru, boşanmak isteyen karısını öldürenlerin ardı arkası kesilmiyorsa, kötülük normalleşip sıradanlaşıyorsa kaynağında bu iktidar ve çürümüş sistem vardır.

Şu gerçeğin altını kalınca çizelim: **İnsanlığın, bilim ve teknolojinin bugünkü gelişmişlik düzeyi göz önünde bulundurulduğunda tüm insanların eşitlik, bolluk ve özgürlük içinde yaşayacağı bir düzen kurmak, bir yer yüzü cenneti yaratmak mümkündür.** İnsanlık sınıfların, sömürünün, sınırların ortadan kalktığı, bolluk, barış ve özgürlük dolu bir dünyanın eşliğinde durmaktadır. Ama kapitalizmin efendileri, böyle bir dünyanın kapılarını açacak güçleri ezmeye, onları zincirlemeye çalışıyorlar. İşçi sınıfının örgütlenip harekete geçmesini engellemek için yalana, hileye, baskıya, zorbalığa sarılıyorlar. İşçi sınıfına bu yolda öncülük etmeye çalışanları karalayıp kötülüyor, cezalandırıyorlar. **Kapitalizm bu haliyle doğmak üzere olan bir bebeğin doğumunu engelleyerek bebeği tehlikeye atan, anneyi acı içinde kıvrandıran, bedenlerini çürüten ihtiyar bir cadıya benziyor.** Bu cadıyı ağır yumruğuyla mezara yollayacak ve bebeğin doğumunu gerçekleştirecek olan ebe işçi sınıfının ta kendisidir.

İşçi sınıfının büyük şairi Nâzım Hikmet'in o güzelim şiirinde dediği gibi, "onlar ümidin düşmanıdır"! Sömürücü düzenin egemenleri, ümide, akarsuya, meyve çağında ağaca, serpilip gelişen hayata düşmandır. Onlar insanlığın yüz karasıdır. **Örgütlenip ayağa kalkacak, onların karşısına dikilecek, kötülük ve zulüm düzeninin bağrından yeni bir toplumu doğuracak olan işçi sınıfı ise insanlığın umududur. İşçi sınıfına bu yolda öncülük edenler insanlığın çalışkan ve fedakâr evlatları, yüz akıdır.** O halde gelin umudun saflarında birleşelim, insanlığın yüz akı olan evlatlarına katılalım. ■